

Obsah

Úvod	11
------------	----

Kapitola první

Hlavní právní problémy v českém zdravotnictví v současné době.

System a přehled právních předpisů medicínského práva a dalších souvisejících právních předpisů (trestních, občanskoprávních, správních) – co kde najdeme (Jan Mach, Aleš Buriánek) .....

.....	13
K pojmu medicínského práva	13
K hlavním právním problémům ve zdravotnictví	15
Mezinárodní úmluvy a smlouvy vztahující se k problematice medicínského práva	21
Ústava a Listina základních práv a svobod	22
Obecné zákony a právní předpisy, jejichž některá ustanovení souvisí s problematikou práva v medicíně a právní odpovědnosti v medicíně	23
Právní předpisy upravující poskytování zdravotních služeb	25
Právní předpisy upravující způsobilost k výkonu povolání lékaře a nelékařských zdravotnických povolání	26
Právní předpisy upravující problematiku veřejného zdravotního pojištění a právních vztahů zdravotních pojištěnec a poskytovatelů zdravotních služeb	26
Právní a stavovské předpisy upravující některé vztahy v rámci České lékařské komory	27
Modelové situace a jejich možná řešení	28

Kapitola druhá

Právní odpovědnost v medicíně – trestní, občanskoprávní,

pracovníprávní, správní, smluvní. Právní ochrana lékařů a dalších zdravotníků (Jan Mach, Miloš Máca) .....

.....	32
Druhy právní odpovědnosti	32
Podmínky právní odpovědnosti	34
Odpovědnost za zásah do práva na ochranu osobnosti	36
Nejčastější trestné činy při výkonu zdravotnického povolání	37
Občanskoprávní odpovědnost	39

Pracovněprávní odpovědnost	40
Správní odpovědnost	42
Disciplinární odpovědnost	43
Smluvní odpovědnost	43
Právní ochrana lékařů a zdravotníků	44
Modelové situace a jejich možná řešení	45

Kapitola třetí

Náležitá odborná úroveň zdravotních služeb – lege artis. Nová zákonná definice, posuzování v praxi, kazuistiky, problematika

znaleckých posudků (Jan Mach, Dagmar Záleská)	50
Náležitá odborná úroveň zdravotních služeb – lege artis	50
Co je pro lékaře závazné a co pouze doporučující	53
K problematice znalecké činnosti ve zdravotnictví	56
Modelové situace a jejich možná řešení	59

Kapitola čtvrtá

Právní aspekty řízení nemocnice a soukromé lékařské praxe.

Odpovědnost při řízení a v rámci zdravotnického týmu. Personální

zajištění zdravotních služeb a problematika odborného dohledu	63
System řízení a odpovědnosti (Jan Mach, Dita Mlynářová)	63
Vnitřní řád poskytovatele zdravotních služeb	64
Dodržování obecně závazných právních předpisů a stanovení odpovědnosti	70
Dodržování specifických zdravotnických právních předpisů	71
Náležitě personální zajištění zdravotních služeb a odborného dohledu	73
Odpovědnost za podřízené	74
Odpovědnost ředitele a jiného vedoucího pracovníka zdravotnického zařízení	75
Vztah přednosta kliniky a primáře oddělení k podřízeným zdravotnickým pracovníkům na klinice či oddělení	76
Vztah lékař – zdravotní sestra	78
Odpovědnost v rámci zdravotnického týmu	79
Konziliární činnost	80
Odpovědnost vedoucího operačního týmu	80
Modelové situace a jejich možná řešení	81

Kapitola pátá

Vztah lékař – pacient (zákonný zástupce), komunikace, informovaný souhlas, revers, poskytování zdravotních služeb bez souhlasu, detence, omezovací prostředky, hlášení soudu, zadržení nepříznivých informací, dříve vyslovená přání (Jan Mach,

<i>Dagmar Záleská)</i>	88
Komunikace zdravotníků s pacientem a jeho rodinou	88
Informovaný souhlas	89
Informovaný nesouhlas	92
Poskytování zdravotních služeb bez souhlasu	93
Informovaný souhlas a nesouhlas u nezletilých	94
Dříve vyslovená přání	94
Zadržení nepříznivé informace	95
Hlášení útěku pacienta z lůžkového zdravotnického zařízení	96
Hlášení soudu	96
Modelové situace a jejich možná řešení	97

Kapitola šestá

Ochrana osobních údajů, povinná mlčenlivost ve zdravotnictví, oznamovací povinnost, vedení zdravotnické dokumentace a její

archivace (Aleš Buriánek, Ivana Kvapilová, Daniel Valášek)	101
Ochrana osobních údajů při poskytování zdravotních služeb	101
Význam ochrany osobních údajů ve zdravotnictví	101
Mezinárodní, ústavní a zákoný základ právní ochrany osobních údajů ve zdravotnictví	102
Ochrana osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů	103
Povinnosti poskytovatele zdravotních služeb jako správce osobních údajů	104
Smlouva o zpracování osobních údajů	106
Kontrola podle zákona o ochraně osobních údajů	110
Sankce	110
Povinná mlčenlivost zdravotníků	111
Průlomý do povinné mlčenlivosti zdravotníků	113
Oznamovací povinnost	115
Vedení zdravotnické dokumentace a její archivace	116
Zdravotnická dokumentace	116
Právní úprava a vedení zdravotnické dokumentace	117

Elektronická forma zdravotnická dokumentace	119
Nakládání se zdravotnickou dokumentací	120
Zdravotnická dokumentace a úmrtí lékaře – poskytovatele zdravotních služeb	120
Zdravotnická dokumentace a ukončení poskytování zdravotních služeb	122
Nahlížení do zdravotnické dokumentace, pořizování výpisů a kopií	122
Uchování zdravotnické dokumentace	125
Modelové situace a jejich možná řešení	126

Kapitola sedmá

Problematika specifických zdravotních služeb – transplantace, interrupce, zásahy do reprodukce, sterilizace, kastrace, stereotaktické operace, lékařský experiment, pracovnělékařské služby, posudková činnost a další specifické zdravotní služby

<i>(Dagmar Záleská, Dita Mlynářová)</i>	130
Zdravotní služby upravené zákonem o specifických zdravotních službách	131
Zdravotní služby poskytované za zvláštních podmínek	131
Posudková péče a lékařské posudky	140
Pracovnělékařské služby a posuzování nemocí z povolání ..	145
Ověřování nových postupů nezavedenou metodou	147
Lékařské ozáření	149
Ochranné léčení	150
Umělé přerušení těhotenství	151
Transplantace	153
Modelové situace a jejich možná řešení	156

Kapitola osmá

Záchranná služba, intenzivní a resuscitační péče a její meze, paliativní péče, určování smrti, pitvy

<i>(Dita Mlynářová, Dagmar Záleská)</i>	159
Zdravotnická záchranná služba	159
Nakládání s odejmutými částmi lidského těla, tělem zemřelého, postup při úmrtí a pitvy	165
Intenzivní a resuscitační péče, paliativní péče	173

Intenzivní péče	173
Resuscitační péče	174
Paliativní péče	176
Modelové situace a jejich možná řešení	180

Kapitola devátá

Právní vztahy poskytovatelů zdravotních služeb a zdravotních

pojišťoven (Dagmar Záleská, Jan Mach).....	183
Principy a základní právní předpisy veřejného zdravotního pojištění v ČR	183
Osobní rozsah, vznik a zánik zdravotního pojištění	183
Právo na volbu a změnu zdravotní pojišťovny a poskytovatele zdravotních služeb	184
Právo pojištěnce na hrazené služby ze zdravotního pojištění	185
Péče hrazená a nehrazená ze zdravotního pojištění	187
Dohodnuté služby nehrazené ze zdravotního pojištění a sponzorování poskytovatelů zdravotních služeb	189
Kontrola poskytovatelů zdravotních služeb zdravotními pojišťovnami a oprávnění revizních lékařů	190
Řešení sporů zdravotních pojišťoven a poskytovatelů zdravotních služeb	191
Dohodovací řízení	193
Tvorba sítě smluvních poskytovatelů zdravotních služeb a výběrová řízení	194
Modelové situace a jejich možná řešení	196

Kapitola desátá

Prevence právních problémů a postup při jejich řešení. Doporučený postup při trestním oznámení, trestním stíhání, žalobě, ohrožování a vyhrožování. Problematika nutné obrany a krajní nouze

ve zdravotnictví (Jan Mach, Aleš Buriánek).....	201
Právní prevence při práci v řídicích funkcích a managementu zdravotnických zařízeních	201
Lékaři zaměstnanci	203
Trestně právní problematika	203
Nutná obrana a krajní nouze	206
Žaloby proti poskytovateli zdravotních služeb	209

Správní řízení proti poskytovateli zdravotních služeb	211
Pracovněprávní spory a výpověď z pracovního poměru	212
Spory poskytovatele zdravotních služeb se zdravotní pojišťovnou ..	212
Modelové situace a jejich možná řešení	213
Závěr	217
Použitá odborná literatura a judikatura	218
Rejstřík	219
Souhrn	223
Summary	225